

Húsz éve

Kerek húsz esztendeje annak, hogy az MSZMP Szeged Városi Bizottsága és a szegedi napilapban, a Délmagyarországon megjelent toborzó írás segítségével, nem éppen könnyű szervező munkával — az országban elsőként — új alakult a Szegedi Írócsoport, megtörve az írók tábori, áldatlan visszahúzó-dását, s Dávid Ferenc, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának titkára a népfrent lapjában is hírvil adta: „Amint a szervezkedés híre megjelent, rögtön átvette a budapesti és a megyei sajtó és szinte napokon belül érkeztek hírek arról, hogy már Pécsen és Miskolcon is megindultak az irodalmi egység útján. A rokonszerves, egészséges folyamat tehát elindult.”

Húsz esztendeje a szegedi írók nem csupán demonstratív állottak a haladás, a szocializmus ügye mellé, hanem csakhamar publikáltak is: elsősorban a Szép Szóban, a Délmagyarország irodalmi mellékletében, a Bölöni György szerkesztette Élet és Irodalomban, a Magyarországi és a Népszava hasábjain — verseket, esszéket, novellákat.

Ez az akkoriban országos jelentőségű kezdeményezés azért vezethető sikerre, mert a városi pártbizottság — élén dr. Komócsin Mihállyal, s a fáradhatatlanul szervező Győri Imrénével, jó kapcsolatot épített ki a csoport tagjaival, s közös elvi, szemléleti platform alakulhatott ki. Csakhamar megrendezhették az első hivatalos találkozót is, a Délmagyarország jelentős támogatásával, annak szerkesztőségi szobájában. Az első összejövetelén, 1957. február 21-én a házigazdák közül részt vettek: Dr. Komócsin Mihály városi

párttitkár, Nagy István, a népfrent városi titkára, Győri Imréné, Madácsy László, az írócsoport volt elnöke, Dér Endre, az írócsoport volt titkára — Kesztyűs Balint, Szabolcsi Gábor, Kiss Lajos és Krajčík András irodalomtörténészek — Lódi Ferenc, Ertsey Péter, Andrassy Lajos, Móczár Albert, Hatvani Dániel és Gál Sándor költők — Vincze András, Somjai László, Varga János, Bárdos Pál prózaírók.

Az 1957 őszén, a Hazafias Népfrent szegedi írócsoportjának lapjaként újrindult Tiszatáj, majd a szegedi egyetemi fiatalok kiváló ifjú tehetségeket ismertté emelő antológiája, melyet Király István és Kiss Lajos szerkesztett 1959-ben — mind ennek az egészséges kezdeményezésnek szerves folytatásaként realizálódott. S ha igaz is, hogy ezek közül a kezdeményezők közül többen nincsenek már az élők között, valamiképp ez az írócsoport, ennek terénnyelvése a maga szerény eszközeivel hozzákapcsolódik annak az elkötelezett irodalomnak vonulathoz, melynek reprezentánsai a Részeg eső, a Húsz óra, a Rozsdamentő, a Hideg napok, a Makra a Bizonyíték nincsen című prózai művekkel — vagy Benjámin László, Juhász Ferenc, Nagy László, Váci Mihály, Garai Gábor, Ladányi Mihály és mások realista költészetével rukkoltak ki.

A történelem azóta nagyot lépett előre. Azonban a szegedi írók húsz esztendeje megfogalmazott s kitüntetett írásos hitvallása máig érvényes: „Szeptás és opportunisták hibák ellen, a szocialista építés érdekében harcolunk az irodalom eszközeivel.”

DÉR ENDRE

Csongrádban járt a Pajtás

Csongrád megyében jártunk — hirdeti címlapján a Pajtás pénteken megjelent száma. A nemrégiben megújult, színes, képes mozgalmas heftlap, a Magyar Úttörők Országos Szövetségének központi lapja a megyéket bemutató sorozatában ötödikként Csongrád megye úttörőmozgalmának tart színes, érdekes, izgalmas tükröt.

Bizonyára sok ezren varták már ezt a számot, hiszen a megye úttörőinek legeredményesebben dolgozó kollektívái kaptak fórumot, országos nyilvánosságot e számban. A Pajtás Csongrád megyei csokra gazdag és változatos képet tár az országos nyilvánosság elé. Honfoglalók földjén kalauzolja a 10-14 éves olvasókat dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára. Térben és időben fogja kézen az ifjú olvasókat, s villantja fel e tájegység történelmének, mai valóságának legszebb, legizgalmasabb, legfigyelemreméltóbb jelenségeit. A Csongrád megyei séta alkalmából az újságírók fölkeresték a tápéiakat, a szegváriakat, a szegediakat, a szentistákat, a csongrádiakat, a deszkieket, a vásárhelyieket, a makókat és sorolhatnánk. A mozgalmas munka sokszínűségét villantják fel ezek a cikkek és képsorok, melyek között tallózva megismerhetjük dr. Gácsér Józsefet, a Szegedi Tanárképző Főiskola tanszékvezető tanárát, a szerb-horvát anyanyelvét tanuló deszki fiatalokat, a Szegeden szerkesztett Kincskereső szerkesztőségébe is bepillantottunk csakúgy, mint a vásárhelyi Kiss Lajos általános iskola kerámiaszakkörébe, a makói Kun Béla általános iskola képzőművész körébe, megismerhetjük az életmentő szegedi úttörőket, olvashatunk a Csongrád megyei gyerekek sportolási és kulturális lehetőségeiről, az úttörő-határőrök munkájáról, bepillanthatunk a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjának laboratóriumába, az egyetem botanikus kertjébe.

S emellett Csongrád megyében hív sok rejtély, híradás, kérdezz-felelek játék. A sok képpel illusztrált, színes és sokarcú kaleidoszkóp hű képe a megye úttörőmozgalmának. S hogy nincsenek magukra hagyva a megye úttörői, azt illusztrálhatjuk dr. Koncz János néhány mondatának felidézéseivel: „Azt akarjuk, hogy Csongrádban

egyetlen megjegyzés se maradjon válasz nélkül. Minden gyerek érezze; érdemes közös dolgainkon töprengni, beszélni, életünket alakító javaslatokat tenni.” Ennek jegyében született a Pajtás Csongrád megyei száma is. Az eredmények feltekerésére és a további lépések kijelölésére.

Fürdőfejlesztés

Egy évtizede folyamatosan épül, évenként újabb létesítményekkel gyarapszik a zalakarosi termálfürdő. A fejlesztés eredményeként befejeződött a fürdő gyógyászati részlegének kialakítása, s a hét végétől további 9-féle szolgáltatással áll a fürdő vendégek rendelkezésére.

Március elejétől megnyílik a szénsavas fürdő, a pezsgőfürdő, a víz alatti masszáz és egy négyrekeszes galvánfürdő. A nyári nagy fürdőidényre pedig újabb nyitott medence készül el, bővülnek a fürdővendégek kényelmét, ellátását szolgáló létesítmények is.

A hét végén megnyílt gyógyászati részleg szolgáltatásait kedvezményesen vehetik igénybe a fürdőzők. A fürdőjegyben benne van például az orvosi vizsgálat.

Száz köbméter sár

Száz köbméter, az homokból, kavicsból is elég tekintélyes mennyiség. Hogyne lenne riasztó ekkora tömegű sár? Az adat lehet, hogy nem egészen pontos, mindenesetre ennyire taksálják a Nadas utca lakói, s számításukat megerősítették a Mérlegkészítő Szövetkezet analitikai részlegének dolgozói is — márpedig ők eléggé jártasak a matematikában...

S hogy miért e méricskélés? Tavaly ősszel gázvezeték építéséhez bontotta meg az akkor még járható úttestet a DÉLÉP, a munkálatok szerelési és közműépítési részét pedig a DÉGÁZ végezte. Mivel csöveket, homokot, kavicsot szüllesztettek az úttest alá, körülbelül száz köbméternyit, s a

kiásott földet visszaterítették az útra — nos, ebből következtek a Nadas utcaiak a sár mennyiségére.

Persze, nem a számok itt a lényegesek. Hanem az a határozat, amelyet az I. kerületi hivatal műszaki osztálya hozott a december 3-i műszaki átadás után: kötelezték a gázvezeték építőit „a munkaterület eredeti állapotának helyreállítására, a megrongált nyíltszelvényű szikkasztóárok kijavítására”, s az átadásor jelzett egyéb hiányosságok megszüntetésére. Határidő: december 26. Tévedés ne essék, természetesen 1976. decemberre.

Valószínűleg nem a Nadas utca az egyetlen, ahol az adok-veszek elve ilyen visszásan érvényesül. Gáz adtak, s elvették az utat. Mert azt ugye mondani sem kell, hogy a járda szintjénél magasabbá vált úttesten átázott a föld, a Makókerdő sori építkezésre járó teherautók csak szabdalták, túrták, taposták a sárat, amíg egyáltalán bemelegedtek az utcába. De már a soklóerős teherkoskik sem bírkóznak meg a nehéz tereppel, hogy is tudnának hazáig eljutni a gyöngébbek, a személyautók?

A Nadas utcabeliek és a mérlegkészítők ottani részlegének dolgozói felajánlották, ha kapnak útbontásból származó betontörmeléseket és földgyalut a sár eldurására, rendbe hozzák maguk az utcát. De mert tényleg nemcsak a Nadas utcáról frhatnánk hasonló történetet, megkérdezzük: nem gazdálkodhatnánk hasznosabban is a város lakói felajánlásaival?

P. K.

Ötszörös áramfogyasztás Tanulmány a háztartási gépparkról

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság tanulmányt készített az elektromos háztartási készülékek fejlesztéséről. Tavalyelőtt három és fél milliárd forint értékű háztartási gép készült a hazai kereskedelem számára; ez az érték 1980-ban ötmilliárdra ugrik, s az igények várhatóan még tovább növekednek a következő tervidőszak éveiben. Jelenleg egy jól felszerelt háztartásban húsznál is több elektromos gép (hűtőszekrény, villanybojler, mosógép, hajszárító, villanyborotva, stb.) szolgálja a kényelmet. Ezek az eszközök átlagosan ezer kilowattóra energiát fogyasztanak háztartásonként. Az áramfogyasztás az ezredfordulóig mintegy ötszörösére emelkedik, s az elektromos hálózat — különösen csúcsfogyasztás idején — csak nehezen bírja a terhelést. Akkor alacsonyra szökik a feszültség és zavar keletkezik az ellátásban. Ennek elkerülésére a tanulmányban különböző javaslatokat dolgoztak ki.

Az OMFB tanulmányának dolgozásában részt vettek a Magyar Elektrotechnikai Egyesület mérnökei is. De nem csupán a fejlesztésben segít az egyesület, azért is készült berendezések ne legyenek kárt emereken és anyagokban. Ezért kiveszi részét a szakemberek továbbképzésében. Az elmúlt két év alatt 86 szervezett tanfolyamon több mint 2500

hallgatót tanítottak az oktatási Bizottság tanulóinak Csongrád megyében is dolgozik csoportja, amely március 18-án indít élelmiszer-élelmiszer tanfolyamot Szegeden.

Pártnapok Szegeden és a járásban

A jövő héten folytatódik a pártnapok. Szegeden és a szegedi járásban az alábbi helyeken tartanak pártnapokat.

SZEGEDEN

Február 21-én, hétfőn 15 órakor az állatforgalmi és húspari vállalatnál Szilágyi Júlia lesz az előadó.

Február 22-én, kedden 14.30-kor a szegedi kábelgyárban dr. Varga Dezső tart pártnapot.

Február 23-án, szerdán 14.30-kor a szegedi ruhagyárban Török József, a cipőipari szövetkezetnél a szövetkezeti iparban dolgozók részére Tóth László tart pártnapot.

Február 25-én, pénteken, 14 órakor az Új Élet Mezőgazdasági Termelőszövetkezet műhelyteleki üzemegegyében Csendes Mihály, 16 órakor a szegedi-tápai tanácsai kirendeltségen Kispál Jenő, 17 órakor a szegedi-dorozsmai tanácsai kirendeltségen Takács Imréné lesz az előadó.

SZEGEDI JÁRÁSBAN

Február 21-én, hétfőn 14 órakor Zsombón a szakszövetkezetben Kálmán Ferenc, 15 órakor Kisteleken, a kábelüzemben Mesits Zoltán tart pártnapot.

Február 23-án, szerdán 16 órakor Ásotthalmon az Alkotmány Szakszövetkezetben Börcsök Szilveszter lesz az előadó.

Február 24-én, csütörtökön 17 órakor Ásotthalmon, a községi művelődési házban Jáhni László, 16 órakor a csengelei párt házban Krasznai Mihály, 17 órakor a kisteleki művelődési házban Gila Ferenc, 15 órakor Sándorfalván a Magyar-Lengyel Barátság Termelőszövetkezetben Keresztúri István, 18 órakor a sándorfalvi ÁFÉSZ-nél Darázs József tart pártnapot.

Február 25-én, pénteken 17 órakor a baksi művelődési házban Wiegand Gyula, 18 órakor az ásotthalmi gátsori iskolában Sági János lesz az előadó.

Félmilliárd forint beruházásokra

„Agyközpont” az olajmezőn

A szegedi szénhidrogén-medence fejlesztésére idén előirányzott több mint félmilliárd forintból jelentős összeget fordítanak a telemtér, vagyis távméréses termelésirányítási rendszer központjának kialakítására, annak befejezésére. Már felépült a kétemeletes modern épület, ahol a világszínvonalon álló új munka- és üzemszervezési rendszer „agyközpontját” személyi és technikai irányítási apparátusát elhelyezik. Ez utóbbiak között komputer és egyéb elektronikus berendezések, így televíziós készülékek is szerepelnek, hogy bizonyos termelési folyamatokat képernyőről ellenőrizhessenek. Mindennek előfeltételeként

már korábban kialakították a termelési adatok összegyűjtésének távméréses rendszerét: befejezték a sok száz olaj- és gázkút természetesszerű távközlő csatlakozásait, a központi gyűjtőállomás automatizálását. Ehhez sok száz kilométeres elektromos kábelhálózatot építettek ki és sok ezer különféle mérőműszert szereltek fel. Ezeknek, valamint a részben automatizált gépezetnek, továbbá a rétegenergia fenntartására szolgáló vízviszszanyomási rendszernek az adatait az elektronikus számítógéppontba juttatják, ahol a szinte azonnali értékelés alapján, az üzem vezetői késedelem nélkül beavatkozhatnak a termelés folyamatába.